

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:

főpénz, VECSEY-ház, földszint a szer-

kesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY

KAROLY könyvkereskedésében és a

szerkesztőségnél. Egyébütt a postahiva-

talok útján.

Hirdetési díj:

Ötásbós petitorát 5 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adataak vissza.

Debreczen, márt. 10.

Annyi röpirat, annyi országgyűlési beszédek és másnemű külföldi nyomtatványok küldetnek, — nem egyesektől, — hanem bizonyos consortiumtól, hogy már azon körülmény, hogy azok ingyen, — név nélkül küldetnek — gyanút kelt minden önállóan gondolkozni tudó emberben.

Divatá vált most nálunk — és e tekintetben a magyar tudományos akadémia jár elől — hazánk régebbi nagy embereit lerántani a posványba, a Zrinyieket, a Frangepánokat, a kapzsáság, a gyávaság és hazafiatlanság vádjával sújtani, olyan megbízott írók által, kiktől a magyar érzelmek — épen nem magyar születésük miatt nagyon is távol áll, de hát valódi magyarok ilyenekre vajmi ritkán vállalkoznak, s kik vállalkoznak, elítéli a közvélemény.

Szokássá vált most — és itt a kormány jár elől — nagy neveket felhasználni, bebizonyítására annak, hogy Magyarország független nem lehet, sőt függetlensége nem is szükséges.

A volt Deák-kormány Perczel volt honvédtábornokot, s a mostani kormány Klapka volt honvédtábornokot ugratta be, és sietett is Klapka iratát a szél minden irányában szélnek bocsátani, megvayunk győződve, hogy — nem a Klapka költségén.

Klapka felvette a tollat, hogy Görgeynek Kossuth Lajos elleni nyomorult vádjait megczáfolja, s míg a hazaáruló Görgeyvel nyilatkozata egész folyamában csak ugy szórmentiben bánik el, addig neki fordul Magyarországnak, s bebizonyítani törekszik, hogy Magyarország független nem lehet, s az Ausztriávali szoros összeköttetését tanácsolja.

Minő összefüggése van a nyilatkozat utolsó részének a nyilatkozat többi részével?

Ha nem Klapka aláírásával jelent volna meg a nyilatkozat, azt kellene hinnünk, hogy az megrendelésre iratott, így hajlandók vagyunk hinni, hogy — mint Deák Ferencz mondá a felirat és határozati javaslat megszavazása alkalmával a feliratra szavazó Hajniknak „k..... vagyok mindnyájan.” Klapkában is kiveszett a remény nemzete iránt, s nem hiszen a magyar nemzetben annyi erőt, annyi kitartást, hogy függetlenségét, önállóságát képes legyen kivívni.

A szabadságharc emlékoszlópa fővárosunkban.

Mint gyöngye magból nő a terebélyes fa: nagy tervet, nagy gondolatot szült az a jelentéktelen pénz összeg, mely a „Honvéd-Album” jövedelméből 12—13 évre gyümölcsözők szerényen a főváros pénztárában. Arról van szó, hogy a szabadságharcnak, s a forradalom féltenei-

nek méltó emlékszóbor állitassék fel a belvárosi Szabadságtéren, melyet az oszt-rák kényuralom alatt városház térnek neveztek újra el.

Szekoly Viktor mint szerkesztő és Emich Gusztáv mint kiadó a hatvanas évek végén a „Honvéd-Album” jövedelméből két ezer s néhány száz forintot adtak át a fővárosnak arra a célra, hogy ha a budavári eslesett honvédek emlékére emelendő oszlop 1878-ig létesül, fordítsák erre; de ha 1878-ig az emlék a törvényhozás, a város, törvényhatóságok és közönség közreműködésével nem létesülne, az összeg nyolcz érdemes régi honvéd között osztassék széjjel. A szobor vagy emlék, ezen idő alatt nem jöven létre, ekkor Szekoly és Emich fia folyamodtak, hogy ezen összeget a honvédműháznak adja át a város, mi ellen a t. ügyesség észrevétel nem tett. Időközben Szénássy Sándor is (a budai honvédszóbor-bizottság elnöke) folyamodott, — hogy a budai honvédszóborra áldozás a pénz: Kriyvási J. is ugyanezt kérte, de a honvéd-egyletek központi választmánya útján kívánta volna az átszolgáltatást. Az ügy illetlen stadiumban maradt a legutóbbi napokig mikor is a fővárosnál azon ezme merült fel, hogy a honvéd albumletét senkinek se adassék ki, hanem, miután az ügy ma már politikai tüntetésjellegével alig bírhat, mozgalom indítandó meg, hogy a szabadságtéren a 48/49-iki harcok méltó emlékek örökíttessenek meg. Erre a célra felhasználandó, a honvédalbumnak ma már 3800 forintra fészaporadott pénze; felkérendő a budai szorbizottság, hogy mintegy 27000 forintnyi tökéjét engedje át, a főváros maga szavazzon meg az emlékszóborra 10,000 forintot, s indítson meg országos gyűjtést, ugy, hogy mintegy 70—80,000 frt jöjjön össze, a mennyiből igen szép szobrot lehet emelni.

A hadmentességi adó körül a törvény sokréttü intézkedései mellett nem csoda, ha az érdekeltek nincsenek tisztában kötelezettségeik iránt, s nem csoda, hogy ha a bevallásra engedett rövid határidő folytán sokakat fog sújtani a törvény által kiszabott bírság. Számos fővárosi polgár e tárgyban jövő vasárnap gyűlést akar összehívni. Nagyon helyesen.

Kényszer eszközök. A görög kérdés békés megoldásában a hatalmak annyira nem hisznek, hogy berlini jelentések szerint megkezdődtek az érintkezések annak megállapítására, hogy minő kényszer eszközök lennének igénybe veendő, hogy a porta engedékenységre bírassék. Ez pedig régi dolog. Az osztrák-magyar hadserreg le megy Salonikiba, az orosz és angol farkas szemet néznek a Dardanellák két végén és — kész az európai sulyegyen vagy a — háboru.

A nagykövetek és a porta. A Pol. Korr. konstantinápoly levelezője írja márcz. 4-ről: A nagykövetek egy hét óta csaknem minden nap összegyűlnek. De a mai napig sem hivatalos, sem félhivatalos értesítést nem vettek a portától. A szultán megígérte Hatzfeld grófnak, hogy azonnal közli vele, mihelyt tanácsosaival az adandó engedményekre nézve megegyezik. E megegyezés létesült is és Asszym pasa épen tudatni akarta Hatzfeld gróffal, midőn a szultán egyszerre megtagadta a szentesítést a megállapodástól, mely a saját elnökléte alatti minisztertanácsban létesült. Gosc-hennek is megígérte a szultán, hogy közli vele a területi engedményeket. De az ígéretek közül semmi sem lett. Azért a nagykövetek legutóbb elhatározták, hogy kollektiv pressziót gyakorolnak a portára.

Országgyűlés.

— márcz. 8.

Az előzetes bejelentések után Csánady Sándor figyelmezteti az elnököt, hogy a ház nem határozatképes s kéri az ülés felfüggesztését.

Elnök erre megjegyzi, hogy ily esetben a névsor felolvasását rendelik a házszabályok.

A ház azonban mellőzte a képviselők megszámoltatását, mert időközben a ház tagjai határozatképes számmal jöttek a terembe.

Trefort Ágost vallás- és közoktatásiügyi miniszter bemutatja az 1868. IX. tez. 9. §-ában érintett görög-keleti hitközségekben az egyházak és az azokhoz tartozó egyházi javak vagy alapítványi vagyony körül felmerülő kérdések elintézéséről szóló törvényjavaslatot.

Ki fog nyomatni s előleges tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítatik.

Az interpellációs könyvben Majoros Istvánnak van bejegyezve egy interpellációja „a kötelező polgári házasság iránti törvényjavaslat beadása végett” az igazságügyi miniszterhez.

Az ülés végén fog megtétni. Fzután harmadszor felolvasatott a közvetlenül lerovandó illetékek kezeléséről szóló törvényjavaslat.

Következik a napirend szerint a közgazdasági és pénzügyi bizottság jelentése a Budapest-fővárosi rendőrségről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Péchy Jenő előadó hosszabb beszédben ismerteti a törvényjavaslat tartalmát s azt elfogadásra ajánlja. Feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a fővárosi rendőrség államivá tétessék s hivatkozik e tekintetben a régi Romára, melyben a rendőri teendőket megbízott tisztviselők az állam megbízottaként járták el, a mennyire ezt a reánk maradt homályos nyomokból következtetni lehet, valamint a rendőrség görög elnevezése is az állam fenhatóság elvére utal.

Ezután Eötvös Károly, Tisza Kálmán min. elnök s Királyi Pál szólottak. Eötvös s Tisza között heves személyi jelenet történt. Az ülés végén az interpelláció tétetett meg.

A református convent.

(Második nap.)

Budapest, márcz. 9.

A református convent ma reggel 10 órakor Vay Miklós báró elnökléte alatt folytatta tegnap félbeszakasztott tárgyalását a közoktatási tervezet fölött. A IV. fejezet „Tanító-, tanítónő- és kisdédóv-képezdek” címet viseli s áll 83—104. §-ból. A címet így változtatták meg: „tanítókat, tanítónőket és kisdédóvokat képező intézetek”. A 83—92. §§. a tanügyi bizottság javaslata szerint fogadtattak el, a 92. §-ban, mely a képezdei obligatorius tantárgyakat írja körül, az a változás történt, hogy a német nyelvet kötelezett tantárgyak sorából egyhangulag kihagyták. A 94—104. §§. nagyjából a tanügyi bizottság javaslata szerint fogadtattak el.

Következett a II. rész: „Keresztényen felebaráti nevelő intézetek.” Az eredeti szöveg ily intézetek gyanánt állítja föl: az árvaházakat a szeretetházakat, a siketnémák, — a vakok és a gyöngye elméjűek intézeteit. Ezek közül csak az árvaházakat és a szeretetházakat mint felebaráti intézeteket fogadja el, ellenben a többi, mint inkább társadalmi intézeteket mellőzte a convent.

A III. rész tárgyalása előtt, mely a kőrtanodákról szól, hosszabb vita fejlődött ki a fölött, felveendő-e a polgári iskolák a tanügyi tervezetbe vagy nem. A convent egyhangulag mellőzte a pol-

gári iskolák tervezetét fiuk számára. Tárgyalásra került ellenben, a felsőbb leányiskolákról szóló fejezet, melyet egészen újonnan dolgozott ki a tanügyi bizottság. A convent e tervezetet elfogadta, s e szerint a református felsőbb leányiskolák 4 éves tanfolyamnak lesznek; kötelezett tárgyaik: vallás magyar nyelv és irodalom, rajz és mértani tünetet, földrajz, természetrajz, számtan, természettan testgyakorlat, ének, női kézmunkák. Rendkívüli tantárgyak: német franczia, angol nyelv és zene. Az intézetekben 4 éves elemi tanulmányokat végzett leányok vétetnek föl.

Következett a IV. rész mely a főiskolákról szól. E rész szakaszai szintén több kevesebb módosítással a tanügyi bizottság javaslata szerint fogadtattak el.

Kimondatott e fejezetnél, hogy a főiskolában a bölcsészeti tanfolyam állítandó föl irodalmi tanszékkel együtt, és pedig kötelezőleg. Nagyobb vita fejlődött ki a fölött élethossziglan választandók-e a tanárok vagy nem. A convent végül abban állapodott meg, hogy az „élethossziglan” tétel maradjon. A tanárok választása és fizetések megállapítása az intézeteket fűntartó testületek joga, maidez azonban az egyetem-s conventnek terjesztendő fel tudomás vétel végett. A tanárok a özvegyeik nyugdíjaztatásáról az egyházkerületek gondoskodnak. A 196. §. mely szerint az akadémiai tanár hetenkint 12 órai előadásnál többre nem kötelezhető, — kimaradt.

Pár szó a zsidó kérdéshez.

Budapest, márcz. 8.

A fejlődés, igazság és jogegyenlőség jellegét magán hordó 19-ik század utolsó tizedeire homályt vet és meggyalazza a zsidó kérdésnek az Istóczy által felvett alakbani megvitatása, és megvayunk győződve, hogy szégyelnünk kellend az utókor előtt e kérdésnek az országgházbani interpellációs könyvbeni iktatását.

De ha már felvett, legyen szabad nekem is, nem szemüvegen keresztül nézőnek, elfogulatlan ugy az ügy felderítésére, mint az ügy valódisága leszállítására pár szót elmondanom.

Hogy Istóczy mániában szenved, azt minden józan eszt ember átlátja, fegyverrel a zsidók megtámadására a talmud egyes, tulajdonképeni értelméből kivetköztetett, általa félremagyarázott tételeit használja, nem czéлом ezeket egyenkint megczáfolni, meg lettek azok már másutt más alkalommal czáfolva, de hogy idézéseit rosz akarat szülte, csak egy passzusára való hivatkozásom által is beigazolni vélem, azt mondja ugyanis: „a gojt szabad megcsalnod és uszorát vened tőle; ha azonban felebarátodnak valamit eladsz, vagy tőle valamit véssz ugy testvéredet nem szabad megcsalnod”, na hát én azt mondom Istóczy urnak erre, hogy ő csak feltolja magát, mint zsidó ügyet ismerő, mert ha csak némileg foglalkozott volna is ez ügygyel a mindennapi élet nyilvánulataiból tudnia kellene azt, hogy biz az a zsidó uszorás ép ugy megnyuzza, valamint más hitfelekezeti uszorás is ép oly kérelhetlenül elárvereli a hitfelekezethez tartozó adós feje alól a párnát, mint bármely keresztényé alól, és ebből csak vagy nagyon is roszelelkűségére, vagy nagyon is bigvelejtűségére enged következtetést. És én az ily roszul választott, ön-magát megczáfoló állítása után, ez utóbbit vagyok hajlandó róla feltételezni. Azon állítására pedig, hogy a zsidók az okai tönkremenésünknek, ha czélszát nem ismerném, valóban nem tudnám szomorkodjak, nevessek, vagy boszankodjam-e, hogy Magyarország fél milliónyi zsidó lakosságát ugy akarja feltüntetni mint egy 15 milliónyi lakosságnak elnyomóit, na már én ha az álláspontján len nek is nem tud

nám a hősiességéről híres Magyarországot oly gyávrának a kárörvendő külföld előtt bélyegezni, mint ő, ezt hazafiságom még akkor is tiltaná, ha igazság volna benne, de ezéljárt ismerve, ez állításán megbotránkozom, azon minden 3 éven ismétlődő propoganda az, melyet megválasztása biztosítására meg tesz, mert mint minden adót és minden roszt hátségesen megszávozó mameink, csak nem tolhatja a kormányra tönkrementésünket, hanem miután tönkrementésünket szerző alany kell, keres egy bűnös alanyt, legyezeti partját, és megtalálja — mintha csak előre megbeszéltek és kicsinálták volna — a bűnös alanyt a zsidóságban, de van még egy ezélja, és ez reklamat csinálni röpiratainak nagyobb kelendőségére. Ime itt van Istóczy bárány bőrbé bujtatott farkas jelmeze.

Báró Kaas Ivor a pesti hírlapban a zsidók pártját fogva, az uszora törvény behozatalát sürgeti, rossz hazafi lenne, ki ezt teljes erejéből nem pártolná, de tiltakozom az ellen, hogy erre alkalmat egyedül a zsidók tizelmei nyújtottak volna, nagyon sok keresztényen uszorást tudnék mutatni, de ha kell megnevezni, kik egész városok falvak közbirtokos lakóit az 50—100 kamatos pénzek kölcsönadásával és perrelli behajtásával részben pedig napszámlásra tizték, de ezeknek szabad, hiszök 7 szilvafás nemeseik.

Fogjon a zsidó a legbecsületesebb keresetmódhoz a gazdálkodáshoz, rügtön szapulják, mert ő rendszeres gazdálkodás, takarékos életmód mellett, ott hol tékozló uracsokká tönkre mentek, fentudja magát tartani, ha kereskedő lesz, panaszkodnak, hogy a kereskedői piaca előzönlített zsidók által, ha a tanulmányi pályára lép, nem tetszik, mert hisz a bukovai absenhuos is azt mondja, ha kitaláltak a zsidók az egyetemről, nem lesz szigorlat tevő, tehát a tudományos pályán kifejtett szorgalmuk is bűn, s így van ez bármely foglalkozásoknál. — Kérdem tehát, mit tegyen? . . . A sült galambot szájjal reptetni várja vagy tétlen élellet a társadalom hátrányára legyen . . . Nem a zsidóknál — mint azt Br. Kaas Ivor állítja, keresendő az elzárkozottság és egymásra való utalás hibája sem, hanem a keresztényeknek hányaszor tapasztaljuk, hogy a művelt, jellem szilárd, legfőkételesen hazaférzettel bíró zsidó rangjához állásához hasonló keresztényhez legösztömből akarattal és nyílt szívvel közeledik, közöttök, velük akarván élni, társaságokat élvezni, nem fogadtatik be jogosultsága daczára sem, de ha már befogadtatik és túrt tagjává lesz és átlátják is, hogy van annyi, mint ők, meg nem állhatják, hogy ne mondják neki, „be kár hogy zsidó.“

Mentsen isten, hogy az elmondottak által valakit vadolni akarnék, és hogy elismerném, hogy a zsidók hiba nélküliek és irányokban semmi kívánni valóm nincs. Csak Kaas Ivornak akartam a nemes báruinak megmutatni, hogy nem áll az, mit ő a pesti hírlapban a zsidókról közölt és azt akartam elérni, hogy tiszta szemmel és tiszta érzéssel legyünk bírálók.

Elismerem én azt, hogy sok hibája van még a zsidóságnak és hogy sok kívánni valóm van különösen egy nagy rész ellen még, mert bizon van még egy jó ré-

szűségében hogy ez nem sokára be fog következni. Adja isten.

Ily alakbani mozgalmat magam is de azt hiszem minden jó polgára a hazának pártolni fog és ezért magok a zsidók sem haragudhatnak.

De ily alakbani megfektésre szolgáltatnak alkalmat a ráczok olaszok és más köztünk élő de be nem olvadt nemzetiségek, mert azt a legelfogultabb sem állíthatja hogy a zsidók mincenenk oly jó hazafiak mint ezek, ösmertem én zsidót, ki sok közül egy maga mert felszólalni Magyarországon mellett, ki tudva hogy büntetés vár rá, még is meg merete mondani — mit Istóczy bizonyosan adott körülmények között nem tett volna — hogy ő büszke magyarságára.

Ne keserítsük el hát a különben is felzaklatott kedélyeket hanem tartuk szadunk elméletével „Javítsunk,“ és erre főképen a sajtót látom hivatva.

Ennyit az igazság érdekében.

Harsányi Albert.

Városi rendes közgyűlés.

Debreczen, márcz. 10.

Miskolczy Lajos főispán 9 óra után megnyitja a közgyűlést, mely után felolvastatik a polgármesteri jelentés; tudomásul vétetik. A jelentés azon részére, mely a népszámlálásra vonatkozik, kimondja a közgyűlés, hogy azoknak, kik a népszámlálásban díj nélkül résztvettek, köszönetet szavaz.

Olvasatik a magyar ref. egyház által czélbavett alkotmányozó zsinatnak Debreczenben megtartása tárgyában érkezett miniszteri leirat, mely e tárgyban teendő intézkedések megtételére felhívja a várost. Kiadatik a tanácsnak intézkedés, s annak idején jelentéstétel végett.

A min. leirat, mely az érmelléki II-od rendű vasutvonalra az előmunkálatakat engedélyezi, tudomásul vétetik.

A polgári bormérőkre és kávéházbérlőkre, valamint a kávéházakhoz hozott városi szabályzatokat megerősítő miniszteri leirat felolvastatik. Ebben a minisztérium kérdést intéz, hogy mit ért a törv. hatóság „polgári oklevél“ alatt; továbbá apróbb módosításokat tesz a szabályzatokban. Kiadatik a tanácsnak a szükséges felvilágosítás megadása végett.

Dorog város kérvényét a magyar ajku g. catholikusoknak püspökség felállítására tárgyában, a magyarság szempontjából örömmel fogadja és pártolja.

Pozsony város átirata a kir. városok ügyeinek rendezése ügyében, Szabolcs-megye átirata a közigazgatás hiányainak orvoslása tárgyában; Heves megye átirata Lengyelország felszabadítása ügyében: tudomásul vétettek.

Kolozsvár város átirata a Bartha ügyben, levéltárba vétetik.

A helybeli keresk. és iparkamara a czukor és sör fogyasztási adó tárgyában átirata tudomásul vétetik. Sesztina Lajos felszólal, hogy a mennyiben e megkeresés is idejében terjesztett ide a kamara által, jövőben kéri a törv. hatóságot, miszerint a kamarai intézményeket melegebben pártolja.

A loavató bizottság tagjaiul főispán

szűségében hogy ez nem sokára be fog következni. Adja isten.

Ily alakbani mozgalmat magam is de azt hiszem minden jó polgára a hazának pártolni fog és ezért magok a zsidók sem haragudhatnak.

De ily alakbani megfektésre szolgáltatnak alkalmat a ráczok olaszok és más köztünk élő de be nem olvadt nemzetiségek, mert azt a legelfogultabb sem állíthatja hogy a zsidók mincenenk oly jó hazafiak mint ezek, ösmertem én zsidót, ki sok közül egy maga mert felszólalni Magyarországon mellett, ki tudva hogy büntetés vár rá, még is meg merete mondani — mit Istóczy bizonyosan adott körülmények között nem tett volna — hogy ő büszke magyarságára.

Ne keserítsük el hát a különben is felzaklatott kedélyeket hanem tartuk szadunk elméletével „Javítsunk,“ és erre főképen a sajtót látom hivatva.

Ennyit az igazság érdekében.

Harsányi Albert.

Városi rendes közgyűlés.

Debreczen, márcz. 10.

Miskolczy Lajos főispán 9 óra után megnyitja a közgyűlést, mely után felolvastatik a polgármesteri jelentés; tudomásul vétetik. A jelentés azon részére, mely a népszámlálásra vonatkozik, kimondja a közgyűlés, hogy azoknak, kik a népszámlálásban díj nélkül résztvettek, köszönetet szavaz.

Olvasatik a magyar ref. egyház által czélbavett alkotmányozó zsinatnak Debreczenben megtartása tárgyában érkezett miniszteri leirat, mely e tárgyban teendő intézkedések megtételére felhívja a várost. Kiadatik a tanácsnak intézkedés, s annak idején jelentéstétel végett.

A min. leirat, mely az érmelléki II-od rendű vasutvonalra az előmunkálatakat engedélyezi, tudomásul vétetik.

A polgári bormérőkre és kávéházbérlőkre, valamint a kávéházakhoz hozott városi szabályzatokat megerősítő miniszteri leirat felolvastatik. Ebben a minisztérium kérdést intéz, hogy mit ért a törv. hatóság „polgári oklevél“ alatt; továbbá apróbb módosításokat tesz a szabályzatokban. Kiadatik a tanácsnak a szükséges felvilágosítás megadása végett.

Dorog város kérvényét a magyar ajku g. catholikusoknak püspökség felállítására tárgyában, a magyarság szempontjából örömmel fogadja és pártolja.

Pozsony város átirata a kir. városok ügyeinek rendezése ügyében, Szabolcs-megye átirata a közigazgatás hiányainak orvoslása tárgyában; Heves megye átirata Lengyelország felszabadítása ügyében: tudomásul vétettek.

Kolozsvár város átirata a Bartha ügyben, levéltárba vétetik.

A helybeli keresk. és iparkamara a czukor és sör fogyasztási adó tárgyában átirata tudomásul vétetik. Sesztina Lajos felszólal, hogy a mennyiben e megkeresés is idejében terjesztett ide a kamara által, jövőben kéri a törv. hatóságot, miszerint a kamarai intézményeket melegebben pártolja.

A loavató bizottság tagjaiul főispán

kinvezi Nánassy Ferencz, Koszorus Lajos, Szűcs Mihály, Póttagokul: Jámbor Ferencz, Harsányi Janos urakat.

A folyó évi közmunka előirányzat előterjesztetik, mely hosszabb vita után elfogadtatik.

Tárgyalás alá jött a helybeli iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyesületének kérvénye, melyben a f. évben tartandó IV-ik orsz. iparos ifjusági vándor gyűlés alkalmával rendezendő iparmű kiállítás költségei fedeztetésére anyagi segélyezést kér. A tanács véleménye szerint, a kiállítás segélyezésével a folyamodó egyesületnek 800 frt adandó. A közgyűlés a tanács végzését egyhangulag elfogadja.

Az új igazgatóval 3 évre kötött színházi szerződés megerősítettik.

A terménycsarnok kérvénye segély iránt a tanács által nem pártoltatván, az 500 frt évi segélyt ezidőszert a közgyűlés is megtagadja.

Megürült rendbiztos állásra pályázat hirdetése határozatik.

Jenei István elhunyt alkaptány helyére Beer Kálmán szavazattöbbséggel mevalasztottik.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Az első közgyűlés.

Debreczen, márcz. 9.

A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete mint szövetséget 1881 évi mártius hó 27-én délután 3 órakor Debreczenben a városi tanács nagy tanácstermében tartandja első rendes közgyűlését, melyre az egyesületi tagok tisztelettel meghíratnak. A mérleg f. hó 14-től kezdve az egyesület hivatalos helyiségében mindenki által megtekinthető.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az egyesület működéséről 1880 év december végeig s a mérleg előterjesztése;
2. A felügyelő bizottság jelentése;
3. Ezen jelentések alapján az igazgatóság részére felmentés adás feletti határozat;
4. Az ügyvezető igazgatónak Debreczenből történt áthelyeztetése következtében más igazgató választása.
5. Az alapszabályok némely pontjának az igazgatóság által inditványozott megváltoztatása;
6. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 3 tagú bizottság kiküldése.
7. Az alapszabályok 16 §. II. r. m. pontjában meghatározott időben netán beadandó inditványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

Fővárosi hírek.

(Mindennapi történet.) A Gellértraktart-utca 3. sz. alatt lakó Halászának 14 éves leánya eltűnt. Hasztalan kutatták mindenfelé, nyomára nem akadtak. Tegnapelőtt halászok halászlát a Dunában épen a nevezett ház előtt s ime, a szegény leány előkerült — a Duná fenekéről. Rögtön értesítették az anyát, aki eszméletlenül rogyott össze, midőn leányának holttestét meglátta. A tetemet a

— Margit! . . . Ez óra, mely azonnal ut, lett volna hivatva, hogy két egymást szerető szívet a legkeserűbb szemrehányásokat jelezze . . . de most a nyugalom, a megelégedés boldog perceit fogja mutatni! . . . Időt enged e bünkisérlelet jóvá tenni, s élvezni a boldogságot, az érelyt és lelkinyugalmat a megbánás által!

Az óra kettőt ütött . . .

Az ajtón a báró lépett be . . .

— Egy feketébe öltözött nő siet keresztül a nyaraló kertjén, fénylő szemével vissza-vissza tekint az elhagyott házra . . .

A szél szerelmesen csókolja halavány arcát és pajzán enyelgással játszik leomló fekete fürtjeivel . . .

Ha egyet lép, fájdalmasan megzissen a lába nyomán a haraszt . . . majd veresnyit halad a széjjel . . . már hallani lehet a közelben hömpölygő folyam morályát . . . végre elérte . . . lenéz mélyére . . . a halál torkába . . .

Letérdel a parton a kemény kövecsre . . . imára kulcsolja kezét . . . néhány érthetetlen szót rebeg ajka . . . aztán egy ugrás, melyet a víz loccsanása követ . . . és az alak fölött öszszefolyónak a habok . . .

Elvira nincs többé! . . .

(Vége köv.)

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Elvira.

— Beszély. —

Ifj. Váncza Mihálytól,

(12)

— Eskümet fogom erősíteni akkor is, mint bármikor életem óráiban!

— Valóban? . . . Esküdjél tehát!

— Miért? — kérde Halmay zavarral.

— Kérlek!

— Az egy élő istenre esküszöm Elvira!

— Köszönöm!

Aztán megfogta kezét, még egyszer szemébe nézett és kiment a teremből, hogy abba többé soha vissza ne térjen! Halmay sokáig jart föl és alá gondolatokba merülve . . .

— Nem! nem leszek kegyetlen! Nem hagyom magamról elmondani, hogy egy nagy szellem dicsőített nevét ily rutcsalásághoz fűzze! . . . Nem, nem hagyom megölni a szerencsétlent! Oly nagyon szeret engem! Nem lehet, hogy érzéketlen legyen e kebel, ily nagy szeretlem iránt! . . . Egy fél órai időköz menyire megváltoztatja a gondolatokat és

jóváteszi a hibákat! . . . Az ember megscmmisul a bűn és büntetés tudata alatt. . . . Isten nem akarta, hogy egy szemrehányásnak oka legyen! . . .

— Mindjárt két óra, Halmay késsen vagyok! — szolt egy női hang; de Halmay mint örült némán állt, mereven nézve maga elé. Margit volt. — De mielőtt elutaznánk hallgass meg. Ez órában, mely nem sokára eltellend, nem láttad képzeletedben mindazt, a mi következnifog? . . . Nem véltél mindig látni egy tüneményt, egy lénynek képét, a ki keres téged, a ki álmokban szüntelenül látsz; nem láttad oldalad mellett állani, küzdve az étellel és halállal, oldalad mellett sírodban, a feltámadás reggelén és istennek színe előtt, midőn esküdni fogsz? . . . Felelj, óh felelj! . . . Hallgatsz? Hát szíved nem érti, a mit mondani akarsz? . . .

— Margit!

— Oh Halmay! E szökést nód elől, a ki mátol fogva halott a mi számunkra nem feledjük el soha! . . . Nem, üleléstünk, édes csókunk közt is hallani fogjuk esdő szavát, menekülünk bár a világ végeig . . . Az ember szereti mondani: majd elfeledjük! Pedig látod, ezt nem felejtjük el soha . . . A szökésnek és hűtlenségnek van egy hangja, mely átfurja a legkeményebb szívet is és a mely fölébreszti a bűnösöket merengésök-

ből legörjüngőbb gyönyöreinek közepett is! . . .

— Igazad van neked! Mindig üldözni fog bennünket szegény Elvirának emléke! . . . — és letérlé azt a két könyecseppet, mely pilláin rezgett.

— Nemde Halmay, ezen könyek Elviráért, szeretet nívéreremét hullanak?

— Igen Margit, szavaid igazak és szentek; a szív, mely bir annyi szerelemmel, hogy ily bünt elkövetni képes volna, fog birni oly lélekerővel is, hogy alávenne magát a kötelességnek. Margit maradjunk kell!

— Sokkal többet, mondd, kikell törölni emléktünköl e vétkes pillanatokat! . . . elkell felednünk, hogy valaha csak eszünkbe jutott is álmolni ily hűtlenségről; kell hogy még a jó Isten sem legyen képes megújítani e sajnó sebeket! . . . Fátlyolt a multakra!

— Igen . . . igen . . . Most már szabadabban lélekzem! — mondá Halmay nagyot sohajtvá.

— Nem érzed, mennyivel könnyebb szíved, nem érzed, mily nagy kó esett le arról? . . . Szeretni fogjuk azokat, kiket a sors élénkbe szabott; talán mosolyogni fog reánk, s ha valaha könnyeket talál kicsalni szemünköl, e könnyekben a tiszta lelkiismeret, a belső megelégedés, vigasz, a nemes szív éltető sugara türend meg!

Halmay az órára mutatott . . .

halottas kamra szerencsétlen nem tudják, d már régóta tá (S a j t ó

Rumbach Józse kesztője indit matu lap ellen melyet Czikla katarsa irt. C ságra s 50 fr (A z „A nyomdai rész leti évben ige mennyiben a rintra rug.

U J D

* Athel beil távirda-l tunk városnalye. Ozsin másul e hirt, szorgalmu, f fonokt, de t zerszerelőjét teremtet tisz lemléket feled

* Kine pénzügyigazg osztályi fog ggeben eltáv lyébe. Bese p. n. fogalma léptette.

* Szin cz. népsziml asszonnyal, zsufoit haz e ket viharos csokorral fog különben, hó minduntalan népdal megis Luja asszony és Szathmari mintaszert al

* Gyül velésügyi biz órakor tlelt negyedéves je

* Forg más főnökét tuk: A pály köztört törté tett két allot összes fo tett, s emlí rályháza és Nagy-Károly 114. sz. vona sz. vonat De perczkor érki Debreczenből indul.

* Márc az egész haz egyhük meg egyházaról várról, Ungy márból, Ara gomból, tudóról, Szatmár központi biz zést s a meg ben a pártel pely vezetése

* Sz. rék tagja Ar és szorgalma lat, mely mi egyike lesz tainak.

* Locs Cocette, kin lanok, egyr nap hidegség val és jegge czára Márcz landárium ka se adott, ho Alig egy ké mint valami szony ellágy nap, csak egyré hull, a pizskos haba

* Szat kitűző tagja don vendégs lépni, és pec „Fatinicza“

* Szin Kovács Lajo senye, br. P. Károly ur kő ton, márczius vonásos drán szinre.

* Az

